

Pensjonistforbundet og SAKOs budsjettinnspill

Pensjonistforbundet og SAKO (LO-Stats Pensjonistutvalg, Telepensjonistenes Forbund, Fagforbundets sentrale pensjonistutvalg, Postens Pensjonistforbund, Politiets Pensjonistforbund, Jernbanepensjonistenes Forbund og Statens Vegvesens Pensjonistforbund innspill til budsjettføring i helse- og omsorgskomiteen

Kap. 2755 Helsetjenester i kommunen - Bo trygt hjemme reformen

Pensjonistforbundet har også i år hatt forventninger om at Bo trygt hjemme-reformen skulle prioriteres med friske midler og tiltak, og ikke bare med fine ord. Kommuneøkonomien må forsterkes og Husbanken må gis økte incentiver og virkemidler som treffer eldre, slik at de kan bli boende lengre hjemme. Det er behov for en betydelig satsning på helse- og omsorgstjenestene, rehabilitering og forebyggende arbeid i kommunene. Vi er bekymret når regjeringens egen reform støttes kun med beskjedne midler. Skal reformen lykkes må det settes av mer ressurser til forebyggende og helsefremmende tiltak i kommunene, og man må sørge for å nå de eldre som trenger det mest.

Vi savner bedre rettigheter til pårørende til syke eldre. Pårørende er en viktig ressurs og bidrar til at eldre skal ha en trygg og god hverdag. Bo trygt hjemme – reformen, mangel på kvalifisert helsepersonell, tidlig utskrivning fra sykehus og høyere terskel for å få en sykehjems plass øker presset på pårørende. Vi savner en satsing på pårørendes rettigheter og ønsker at pårørende skal ha samme permisjonsrettigheter som foreldre til syke barn.

Kap. 2755 Helsetjenester i kommunen - Omsorgstjeneste

Det er og vil være et økt behov for flere sykehjems plasser og omsorgsboliger med heldøgns helse- og omsorgstjenester. Det foreslås i statsbudsjettet for 2025 en tilsagnsramme på 3 250 millioner til investeringstilskudd til heldøgns omsorgsplasser, tilsvarende tilskudd til om lag 1 500 heldøgns omsorgsplasser. Erfaring fra tidligere år viser at de fleste midlene går til rehabilitering og vedlikehold av plasser i sykehjem og omsorgsboliger og ikke nye plasser. De fleste eldre mestrer livet uten bistand fra det offentlige, men med økende antall eldre, økt levealder og flere personer med demens vil vi få flere eldre som vil ha behov for helse og omsorgstjenester, avlastningsplasser, dagaktivitetstilbud, sykehjem og heldøgns omsorgsplasser. For å ivareta de mest sårbare eldre, må rammen til investeringstilskudd til sykehjem og omsorgsboliger øke slik at det dekker flere nye plasser i sykehjem og heldøgns omsorgsboliger. Staten må

Postadresse:

Pb. 6714 St. Olavs
pl.
0130 Oslo

Besøksadresse:

Torggata 15

pf@pensjonistforbundet.no
www.pensjonistforbundet.no

Telefon: 22 34 87
70

Bankgiro:
9001.05.50202
Org.nr.: 970 323 910

ta større ansvar også for noe av driftskostnadene i sykehjem og omsorgsboligene hvis ikke, er vi redd kommunene ikke vil prioritere bygging av nye sykehjemsplasser.

Kap. 770 Tannhelsetjenester

Det ble nylig lagt frem en NOU om tannhelse, som det er viktig at regjeringen følger opp. Det var gledelig at Tannhelseutvalget ser på munnhelsen som en del av kroppen og vil innføre et egenandelstak for tannbehandling. Tannbehandling bør inngå i egenandelstaket og er et godt virkemiddel for å utjevne de sosiale helseforskjellene. Stortinget må be regjeringen om å utrede dette og komme tilbake til Stortinget med en tannhelseplan før sommeren 2025.

Programkategori 10.10 Folkehelse mv. Kap 710 Vaksiner mv, post 23 Vaksinasjonsprogram for voksne og risikogrupper.

Pensjonistforbundet støtter regjeringens forslag om å etablere et vaksinasjonsprogram for voksne og risikogrupper. Dette for å oppnå bedre oppslutning om vaksinasjonsanbefalinger, bedre sykdomsforebygging, og redusere negative samfunnskostnader som følge av sykdom og sykefravær. Vi har forståelse for at regjeringen starter med utvalgte vaksiner, men ber Stortinget anmode regjeringen om å utarbeide en plan for å legge flere typer vaksiner inn i programmet og at revaksinasjon innlemmes.

For å oppnå regjeringens mål om å utjevne helseulikheter, må regjeringen legge en plan for hvordan vaksinene som skal inngå i programmet skal være gratis, det vil si uten egenbetaling. Egenbetaling kan være et hinder for at flest mulig i målgruppen lar seg vaksinere og dermed kan skape helseulikheter basert på økonomi.

Pensjonistforbundet støtter også forslaget om automatisk påminnelsesordning i vaksinasjonsprogrammet.

Merknad: Stortinget ber regjeringen fremme en plan for utvidelse av vaksinasjonsprogrammet for voksne og risikogrupper.

Merknad: Stortinget ber regjeringen arbeide for å gjøre vaksinasjonsprogrammet fri for egenbetaling.

Kap. 714 Folkehelse - Mer helsefremmende og forebyggende tiltak til eldre i kommunene – et levende lokalsamfunn/aldersvennlig samfunn.

God helsekompetanse er viktig for at eldre skal kunne bli boende lengre hjemme. Kunnskapen om kosthold, fysisk aktivitet og sosiale møteplasser bidrar til bedre helse og levevaner. Gode møteplasser og lavterskeltilbud/aktiviteter i nærmiljøet er spesielt viktig for eldre sin helse, gode eksempler er "Sterk og stødig" (fallforebyggende trening for eldre), matombringstjeneste og transportordninger for eldre (lik rosa busser i Oslo). Gode helsefremmende og forebyggende tiltak for eldre som helsestasjon/helsekontakt, hjemmebesøksordninger, møteplasser for eldre (eldre- og seniorsentre), ambulante tjenester med fokus på rus, fysisk og psykisk helse må prioriteres.

Postadresse:

Pb. 6714 St. Olavs
pl.
0130 Oslo

Besøksadresse:

Torggata 15

pf@pensjonistforbundet.no
www.pensjonistforbundet.no

Telefon: 22 34 87
70

Bankgiro:
9001.05.50202
Org.nr.: 970 323 910

Merknad: Stortinget bevilger midler til det forebyggende arbeidet i kommunene.

Post 21 Digital opplæring av eldre

Digitalisering kan bidra til bedre og mer effektiv ressursbruk hos fastlegene, redusere antall pasientreiser, bedre legemiddelhåndtering og økt pasientsikkerhet. Eldre med lang reisevei kan få tilbud om en digital konsultasjon, digitale målinger og kontroller. E-konsultasjoner krever at pasientene har god digital kompetanse og nødvendige digitale verktøy tilgjengelig. Alle bør få et likeverdig tilbud uavhengig av den digitale kompetansen, derfor må opplæring i bruk sikres.

Digital utenforskap er sårbart for den som rammes og utenforskap forsterkes. Mange eldre har behov for opplæring knyttet til å være en del av det digitale samfunnet. Dette gjelder særlig bruk av velferdsteknologi, som også er en viktig del av Bo trygt hjemme-reformen. Når velferdsteknologi tas i bruk må opplæring sikres, til beste for brukerne og pårørende for å ivareta egen helse. I verste fall kan manglende digital kompetanse gi uheldig helsemessige konsekvenser. I budsjettframlegget har regjeringen delt tilskudd til digital opplæring i flere småposter over flere departement, men behovet er langt større enn det som er foreslått. Det trengs et kraftig løft for å gi opplæring til dem som ikke mestrer digitale flater og bruk av velferdsteknologi, og ansvaret må ligge på staten.

Samhandling med frivilligheten er viktig for å skape en god og bærekraftig helsetjeneste. Pensjonistforbundet er allerede aktivt ute i lokalsamfunnet med helsefremmede arbeid og digital opplæring gjennom våre rundt 730 lokalforeninger og 250 000 medlemmer. Vi vil samarbeide ytterligere, og i forhold til digital opplæring er vi den samarbeidspartneren det offentlige kan ha for å nå flest mulig eldre.

Merknad: Det gis 20 millioner i øremerkede midler til digital opplæring av eldre i regi av frivilligheten.

Oppfølging av anmodningsvedtak:

Vi er uenig i regjeringens konklusjoner på anmodningsvedtak nr 986 og 987, 25. mai 2021 og vil komme tilbake til Stortinget med en egen sak om dette.

Med vennlig hilsen
Pensjonistforbundet

Jan Davidsen

forbundsleder

Postadresse:

Pb. 6714 St. Olavs
pl.
0130 Oslo

Besøksadresse:

Torggata 15

pf@pensjonistforbundet.no
www.pensjonistforbundet.no

Telefon: 22 34 87
70

Bankgiro:
9001.05.50202
Org.nr.: 970 323 910